

Р.А.Исабаев
2020 йил “02” 11

“ЎЗАЭРОНАВИГАЦИЯ” МАРКАЗИ ДУК КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ ҚУРАШИШ СИЁСАТИ ТЎҒРИСИДА НИЗОМ

1. Умумий қоидалар

1.1. Коррупцияга қарши курашиш сиёсати “Ўзаэронавигация” Маркази ДУК фаолиятида коррупция ҳуқуқбузарликларини олдини олиш ва уларни кесиб ўтишга қаратилган мазкур Низомда белгиланган ўзаро боғлиқ тамойиллар, тартиб-қоидалар ва чора-тадбирлар мажмуасидир

1.2. Коррупцияга қарши курашиш сиёсати Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 29 июндаги “Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармони, республиканинг бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари, шунингдек, ЎАНМнинг маҳаллий ҳужжатларига асосланади.

1.3. “Ўзаэронавигация” Маркази ДУКнинг коррупцияга қарши курашиш сиёсати мақсадлари:

-ЎАНМ фаолиятини коррупцияга қарши қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқлигини таъминлаш;

-очиқлик ва шаффофликни ошириш;

-коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши курашиш бўйича ишларни ташкил этишда ягона ёндашувни шакллантириш;

-ходимлар ўртасида коррупцион ҳатти-ҳаракатларга нисбатан чидамсиз муносабатини шакллантириш.

1.4. Коррупцияга қарши курашиш сиёсатининг вазифалари:

-коррупция ва бошқа ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиши бўйича ишлар учун масъул мансабдор шахсларни белгилаш;

-ходимларга коррупцияга қарши курашиш масалалари ва коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар учун жавобгарликни тартибга солувчи меъёрий-ҳуқуқий таъминот тўғрисида маълумот бериш;

-коррупциянинг олдини олиш бўйича ишларнинг асосий тамойилларини белгилаш;

-коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши курашишга қаратилган чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

1.5. Коррупцияга қарши курашиш сиёсатининг мақсадларига қуйидаги атамалар ишлатилади:

коррупция – пул, мулкӣ ҳусусиятга эга бўлган қимматбаҳо буюмлар, бошқа мол-мулк ёки мулкӣ характердаги хизматлар, ўзлари учун ёки учинчи шахслар учун бошқа мулкӣ ҳуқуқлар шаклида фойда олиш мақсадида, мансабдор шахсининг қонуний манфаатларига зид равишда расмий мавқеини суиистеъмол қилиш, пора бериш, пора олиш, ваколатларни суиистеъмол қилиш, ўзи учун ёки учинчи шахслар учун бошқа мулкӣ ҳуқуқлар ёки бошқа шахслар томонидан кўрсатилган шахсга бундай имтиёзларни ноқонуний равишда тақдим этиш, шунингдек, шунингдек, юридик шахс номидан ёки манфаатларини кўзлаб кўрсатилган ҳаракатларни амалга ошириш;

пора олиш – мансабдор шахс, хорижий мансабдор шахс ёки халқаро жамоат ташкилотининг мансабдор шахси шахсан ёки воситачи орқали пул, қимматли қоғозлар, бошқа мол-мулкни олиш ёки мулкӣ характердаги хизматларни ноқонуний равишда тақдим этиш, ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) учун бошқа мулкӣ ҳуқуқларни тақдим этишда, мансабдор шахсининг расмий ваколатларида пора берувчининг фойдасига ёки агар у ўз лавозимига биноан бундай ҳаракатларга (ҳаракатсизликка), шунингдек хизматда умумий ҳомийлик ёки келишувга ҳисса кўшиши мумкин бўлса;

тижорат пораси – тижорат ёки бошқа ташкилотда бошқарув функцияларини бажарувчи шахсга пул, қимматли қоғозларни ноқонуний равишда бериш, унга мулкӣ хизмат кўрсатиш, берувчининг ёки бошқа шахсларнинг манфаатлари йўлидаги ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) учун бошқа мулкӣ ҳуқуқларни тақдим этиш ҳаракатлари (ҳаракатсизлик) бундай шахсининг ваколатига кирса, ёки агар у ўз лавозимига биноан у кўрсатилган ҳаракатларга (ҳаракатсизликка) ўз ҳиссасини кўшиши мумкин бўлса;

коррупцияга қарши курашиш – давлат ҳокимияти органлари, маҳаллий ўзини ўзи бошқариш органлари, фуқаролик жамияти институтлари, ташкилотлар ва жисмоний шахсларнинг ўз ваколатлари доирасида фаолияти:

а) коррупциянинг олдини олиш, шу жумладан, коррупция сабабларини аниқлаш ва кейинчалик бартараф этиш (коррупция профилактикаси);

б) коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларни аниқлаш, олдини олиш, тўхтатиш, ошкор қилиш ва тергов қилиш (коррупцияга қарши курашиш);

в) коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларнинг оқибатларини камайтириш ва (ёки) бартараф этиш;

коррупциянинг олдини олиш – ички норматив ҳужжатлар билан тартибга солинадиган корпоратив маданият элементларини, ташкилий тузилмани, қоидалар ва тартиб-таомилларни жорий этишга қаратилган ва коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишга қаратилган ЎАНМ фаолияти;

манфаатлар тўқнашуви – шахсининг (бевосита ёки билвосита) шахсий манфаатлари асосида, лавозимни эгаллаши ва унинг лавозим (хизмат) вазифалари (ваколатларини амалга ошириш) манфаатлар тўқнашувини олдини олиш ва ҳал

килиш бўйича чоралар кўриш мажбуриятини назарда тутадиган, тўғри, объектив ва холис бажаришга таъсир кўрсатиши ёки таъсир қилиши мумкин бўлган ҳолат;

шахсий қизиқиш – пул, бошқа мол-мулк, шу жумладан мулкый ҳуқуқлар, мулкый характердаги хизматлар, амалга оширилган ишлар натижалари ёки яқин муносабатларда бўлган шахс ва (ёки) шахслар томонидан ҳар қандай имтиёзлар (афзалликлар) шаклида даромад олиш имконияти у ёки у билан яқин алоқада бўлган (ота-оналар, турмуш ўртоқлар, болалар, ака-укалар, опа-сингиллар, шунингдек ака-укалар, опа-сингиллар, ота-оналар, турмуш ўртоқларнинг фарзандлари ва фарзандларнинг турмуш ўртоқлари) ёки мол-мулкка эга бўлган шахс ва (ёки) шахслар бўлган фуқаролар ёки ташкилотлар. мулкый, корпоратив ёки бошқа яқин муносабатлар билан боғлиқ.

2. Коррупцияга қарши курашиш сиёсатининг асосий тамойиллари

2.1. Коррупцияга қарши курашиш сиёсати қуйидаги асосий тамойилларга асосланади:

а) “Ўзаэронавигация” Маркази ДУК коррупцияга қарши сиёсатининг Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқлик тамойили.

Амалга ошириладиган коррупцияга қарши курашиш чора-тадбирлар Ўзбекистон Республикаси Конституциясига, Ўзбекистон Республикаси томонидан тузилган халқаро шартномаларга, коррупцияга қарши курашиш қонунчилигига ва Ўзбекистон Республикасининг бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларига мувофиқлиги;

б) раҳбарларнинг шахсий намунали тамойили.

Коррупцияга қарши мурасизлик маданиятини шакллантиришда ҳамда коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши курашиш бўйича ташкилий тизимни ташкил этишда барча даражадаги раҳбарларнинг асосий роли;

в) ходимларни жалб қилиш тамойили.

Коррупцияга қарши қонун ҳужжатлари қоидалари тўғрисида ходимларни хабардор қилиш, уларни коррупцияга қарши стандартларини ва тартиб-таомилларини шакллантиришда ва амалга оширишда фаол иштирокини таъминлаш.

г) коррупцияга қарши курашиш тартиб-таомилларнинг самарадорлик таомили.

Коррупцияга қарши чораларни арзон нархларда ва керакли (етарли) натижага олиб келадиган оддий усуллар билан амалга ошириш;

д) жавобгарлик ва жазонинг муқаррарлик таомили.

Меҳнат вазифаларини бажариши муносабати билан улар томонидан коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар содир этилганда, эгаллаб турган лавозими, иш стажидан ва бошқа шартлардан қатъи назар, ходимлар учун жазо муқаррарлиги;

е) иқтисодий ва бошқа фаолиятнинг очиқлик таомили.

Қабул қилинган коррупцияга қарши стандартлар ва тартиб-таомиллар тўғрисида контрагентлар, шериклар ва жамоатчиликни хабардор қилиш;

ж) доимий назорат ва мунтазам мониторинг тамоёили.

Коррупцияга қарши жорий этилган стандартлар ва тартиб-таомилларнинг самарадорлигини мунтазам мониторинг қилиш, шунингдек ижро этилиши устидан назоратни амалга ошириш.

3. Коррупцияга қарши курашиш сиёсатини қўллаш соҳаси ва унинг амал қилиши татбиқ этиладиган шахслар доираси

3.1. Коррупцияга қарши курашиш сиёсати, эгаллаб турган лавозимидан ва бажарилаётган вазифалардан қатъи назар, ходимларга нисбатан қўлланилади.

3.2. Коррупцияга қарши курашиш сиёсатининг меъёрлари ЎАНМ билан шартномавий муносабатлар ўрнатадиган бошқа жисмоний ва (ёки) юридик шахсларга нисбатан қўлланилиши мумкин, агар бундай шахслар билан тузилган шартномаларда мустаҳкамланган бўлса.

4. Коррупцияга қарши курашиш сиёсатини амалга ошириш учун масъул мансабдор шахслар

4.1. Таркибий бўлинмалар раҳбарлари коррупцияга қарши курашиш бўйича ишларни ташкил этади, шу жумладан, белгиланган вазифалар, фаолиятнинг ўзига хос хусусиятлари, штат сони, ташкилий тузилмалардан келиб чиқиб, коррупция ҳуқуқбузарликларининг олдини олиш бўйича ўз ваколатлари доирасида иш олиб боришга масъул шахсни ёки бир неча шахсни тайинлайди.

4.2. Коррупцион ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ишлари учун масъул (масъул бўлганлар), мансабдор шахс(мансабдор шахслар)нинг асосий вазифалари:

-коррупциянинг олдини олиш бўйича қарорлар қабул қилиш учун таклифларни тайёрлаш;

-коррупция хавфини келтириб чиқарадиган сабаб ва шароитларни бартараф этишга қаратилган таклифлар тайёрлаш;

-ЎАНМ раҳбариятига, коррупцияга қарши курашиш чора-тадбирларни амалга оширишга қаратилган маҳаллий норматив ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш учун тақдим этиш;

-коррупция жиноятларини аниқлашга қаратилган назорат тадбирларини ўтказиш;

-коррупция хатарларини баҳолашни ташкил этиш;

-ходимларни бошқа ташкилот манфаати ёки унинг номидан коррупциявий ҳуқуқбузарликларни содир этишга ишонтириш, шунингдек, ходимлар ёки бошқа шахслар томонидан коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларни содир этиш ҳолатлари тўғрисида ҳисоботларни қабул қилиш ва кўриб чиқиш;

-манфаатлар тўқнашуви ҳақидаги хабарларни кўриб чиқиш бўйича ишларни ташкил этиш;

-коррупциянинг олдини олиш масалалари бўйича назорат ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари вакилларига кўмаклашиш;

-коррупцияга қарши курашиш ва олдини олиш бўйича ўқув тадбирларини ташкил этиш, шунингдек ходимларга индивидуал маслаҳат бериш;

-коррупциянинг олдини олиш мақсадида фуқаролар билан ўзаро ҳамкорлик қилиш бўйича тарғибот тадбирларини ташкил этишда иштирок этиш.

5. Коррупциянинг олдини олиш бўйича БРК ва ходимларнинг мажбуриятлари

5.1. Ходимлар коррупцияга қарши курашиш сиёсатнинг мазмуни билан имзо қўйган ҳолда танишадилар.

5.2. Ходимнинг коррупцияга қарши курашиш сиёсати талабларига риоя этиши унинг иш сифатини баҳолашда, шу жумладан юқори лавозимга тайинланган тақдирда, бошқа кадрлар масалаларини ҳал қилишда ҳисобга олинади.

5.3. Меҳнат шартномасига мувофиқ меҳнат вазифаларини бажариши муносабати билан эгаллаб турган лавозимидан ва иш стажидан қатъи назар, ходимлар:

-ЎАНМнинг коррупцияга қарши курашиш сиёсати талаблари ва тамойилларига амал қилишлари ва қатъий риоя этишлари;

-коррупция жиноятларини содир этиш ва (ёки) иштирок этишдан сақланишлари;

-бошқалар томонидан коррупцияга оид ҳуқуқбузарликни содир этиш ёки унда иштирок этиш истаги сифатида қабул қилиниши мумкин бўлган хатти-ҳаракатлардан сақланишларга мажбурдирлар.

5.4. Меҳнат шартномасига мувофиқ меҳнат вазифасини бажариши муносабати билан эгаллаб турган лавозимидан ва иш стажидан қатъи назар, ходим:

-коррупциявий ҳуқуқбузарликларни содир этишга ундаш ҳолатлари тўғрисида бевосита раҳбарига зудлик билан хабар бериши;

-унга маълум бўлган бошқа ходимлар томонидан содир этилган коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар тўғрисида ўзининг бевосита раҳбарини раҳбарига зудлик билан хабар бериши;

-юзага келган манфаатлар тўқнашуви ёки унинг пайдо бўлиши эҳтимоли тўғрисида бевосита раҳбарига хабар беришига мажбур.

6. Коррупцияга қарши курашиш чора ва тартиб-таомиллар ва уларни амалга ошириш тартиби

6.1. Коррупциянинг олдини олиш бўйича ишлар ҳар йили белгиланган тартибда коррупцияга қарши курашиш бўйича тасдиқланган чора-тадбирлар режасига мувофиқ олиб борилади. Режа қуйидаги коррупцияга қарши чоралар ва тартиб-таомилларни ўз ичига олади.

6.1.1. Ишчиларнинг хатти-ҳаракатлар стандартларини жорий этиш.

Ходимларнинг коррупцияга қарши одоб-ахлоқ меъёрларини жорий этиш мақсадида ишбилармонлик муносабатлари одобига таъсир кўрсатадиган ва ходимларнинг ахлоқий, виждонан хатти-ҳаракатларини тарбиялашга қаратилган умумий қоидалар ва тамойиллар ўрнатилади.

6.1.2. Ходимларнинг коррупцияга қарши маорифи.

Ходимларнинг коррупцияга қарши тарбияси коррупцияга қарши дунёқарашни шакллантириш, коррупциявий хатти-ҳаракатларга тоқат қилмаслик, ходимларнинг коррупцияга қарши таълим ва коррупцияга қарши маслаҳат бериш орқали режали асосда ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини ошириш.

6.1.3. Манфаатлар тўқнашувини ҳал қилиш.

Манфаатлар тўқнашувини тартибга солиш бўйича ишлар қуйидаги тамойилларга асосланади:

-коррупциянинг олдини олиш чораларини қўллаш устуворлиги;

-ҳақиқий ёки юзага келиши мумкин бўлган манфаатлар тўқнашуви тўғрисидаги маълумотларни ошкор қилиш мажбурияти;

-манфаатлар тўқнашуви тўғрисидаги маълумотларни ошкор қилиш жараёнининг махфийлиги;

-ходимнинг ўз вақтида ошкор этилиши ва ҳал этилиши (олдини олиш) билан боғлиқ бўлган манфаатлар тўқнашуви ҳақидаги хабар туфайли ходимни таъқиб қилишдан ҳимоя қилиш.

Муассаса ходими манфаатлар тўқнашувининг олдини олиш бўйича чоралар кўришга мажбурдир.

6.1.4. Коррупция хавфини баҳолаш.

Коррупциявий хатарларни баҳолашдан мақсад, шахсий фойда олиш мақсадида бўлгани каби, ходимларнинг коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар эҳтимоли энг юқори бўлган ЎАНМнинг аниқ жараёнлари ва фаолият турларини аниқлашдан иборат.

6.1.5. Ички назорат ва аудит.

Ички назорат ва аудит тизими коррупцион ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ва уларни аниқлаш имконини беради.

Коррупциянинг олдини олиш чораларини амалга ошириш учун ички назорат ва аудитнинг вазифалари молиявий (бухгалтерия) ҳисоботларининг ишончилиги ва аниқлигини таъминлаш ҳамда норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва маҳаллий норматив ҳужжатлар талабларига мувофиқлигини таъминлашдан иборат.

6.1.6. Коррупцияга қарши курашиш соҳасида, давлат назоратини (кузатувини) амалга оширишда ваколатли органлари ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари билан ҳамкорлик қилиш.

Давлат назоратини (кузатувини) амалга оширишда ваколатли органлари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлари билан ҳамкорлик қуйидаги шаклда амалга оширилади:

-давлат назорати (кузатув) органлари ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг ваколатли вакилларига коррупциянинг олдини олиш ва уларга қарши курашиш бўйича назорат-кузатув тадбирларини ўтказишда ёрдам кўрсатиш;

-ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг ваколатли вакилларига коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ёки тергов қилиш, шу жумладан тезкор-кидирув тадбирларини ўтказишда ёрдам кўрсатиш.

Раҳбарлар ва ходимлар давлат назоратини (кузатувини) амалга оширишда ваколатли органлари ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг мансабдор шахслари фаолиятига аралashiшга йўл қўймасликлари керак.

7. Мазкур Низом талаблари ва унга киритилган ўзгартиришларга риоя қилмаслик учун жавобгарлик

7.1. Барча ходимлар ушбу Коррупцияга қарши курашиш сиёсати қоидаларига риоя қилишлари ва унда белгиланган талаб ва тамойилларга қатъий риоя қилишлари шарт.

7.2. Таркибий бўлинма раҳбарлари ушбу коррупцияга қарши курашиш сиёсати талабларига риоя этилишини таъминлаш учун масъулдирлар.

7.3. Коррупцияга қарши қонун ҳужжатлари талабларини бузганда айбдор шахслар, қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда ва асослар бўйича жавобгар бўладилар.

8. Ушбу Низомни қайта кўриб чиқиш ва унга ўзгартишлар киритиш тартиби

8.1. Коррупцияга қарши сиёсатни амалга ошириш самарадорлигини мунтазам мониторинг қилиш амалга оширилмоқда.

8.2. Ушбу Низомга ўзгартиришлар Мехнат қонунчилигига, коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларига, шунингдек “Ўзаэронавигация” Маркази ДУК ташкилий-ҳуқуқий шакли ёки ташкилий-штат таркибига ўзгартиришлар киритилганда киритилади.

ЎАНМ Коррупциянинг
олдини олиниши бўйича
Комиссия раиси ўринбосари

S.A.Kadirova